

وبینار نکات اظهارنامه مالیات بر ارزش افزوده
تهیه و ارائه کننده: امیر بیگی
شهریور 1403

برخی از سوابق:

مشاور رسمی مالیاتی

مسئول فنی مالیاتی

کارشناس رسمی دادگستری (پذیرفته شده در آزمون)

کارشناس ارشد حسابداری

مواعد قانونی صورتحساب الکترونیکی که برای فروش و اعتبار مودیان در اظهارنامه چگونه قلمداد میشه؟

برای فروشندگان

دوره صدور یا ارسال صورتحساب های الکترونیکی ۲۱ روز می باشد.

برای خریداران

دوره واکنش نسبت به صورتحساب های الکترونیکی ۳۰ روز می باشد.

گام اول: اطلاعات اختصاصی
فروش و خرید

وبینار نکات اظهارنامه مالیات بر ارزش افزوده
تهیه و ارائه کننده: امیر بیگی
شهریور 1403

الف) جدول اطلاعات فروش

★ چه زمانی در سلول خارج از سامانه مودیان جدول الف (اطلاعات مربوط به فروش خالص کالا و خدمات از دستگاه کارتخوان و یا درگاه پرداخت اینترنتی)، ارقام باید وارد نمود؟⁻

الف) در صورتی که برای برخی از فروش های خود که وجه آنرا از طریق ابزارهای الکترونیکی پرداخت، دریافت نموده اید و همچنین در ازای آن در سامانه مودیان صورتحساب الکترونیکی ارسال نموده اید جهت جلوگیری از تکراری شدن فروش، می توانید در این سلول تعدیلات مربوطه را بصورت منفی وارد نمایید. (تنها عدد منفی مجاز است)

ب) در صورتیکه ماهیت کاری شما بمانند نمایشگاه داران اتومبیل، بنگاه داران املاک و سایر مشاغلی که مدعی هستند ورودی های حساب بانکیشون درآمدی نیست و به شخص دیگری واگذار شده است نیز می بایست بصورت عدد منفی در سلول خارج از سامانه درج گردد.

ج) در صورتیکه فروش های کالا و خدمات شما چند نرخ باشد نیز می بایست در سلول خارج از سامانه مودیان بصورت منفی تعدیل نمائید و در ردیف های دیگری بعنوان اطلاعات خارج از سامانه درج نمائید.

نکته قابل ذکر این است که آیتم اطلاعات فروش کالا و خدمات از دستگاه کارتخوان و درگاه پرداخت الکترونیکی برای مودیانی که از این ابزار استفاده نمی کنند، فعال نمی باشد.

وبینار نکات اظهارنامه مالیات بر ارزش افزوده
تهیه و ارائه کننده: امیر بیگی
شهریور 1403

ب) جدول اطلاعات خرید

★ چه زمانی می بایست سلول مالیات و عوارض خرید موضوع ماده (۷) (نقد و نسبه) به غیر از قند و شکر را اصلاح و یا تغییر دهیم؟

در صورتی که به هر دلیل مالیات و عوارض مربوط به << خرید های عمومی و مشمول >> و خارج از سامانه شما یا نرخ متفاوت از نرخ ۱۰ درصد، محاسبه و پرداخت شده است، می توانید اطلاعات سلول مالیات و عوارض خرید را به میزان لازم اصلاح نمایید.

نکته قابل ملاحظه این است که نمی توان در این سلول اضافه تر از نرخ ۱۰ درصد درج نمود.

★ وجه تمایز نسبه بودن معاملات در جدول اطلاعات خرید با جدول اطلاعات فروش در چه موضوعی است؟

مطابق تبصره (۱) ماده (۴) قانون مالیات بر ارزش افزوده، اصل بر نقدی بودن معاملات است؛ مگر اینکه نسبه بودن معاملات و دریافت و پرداخت های مرتبط با آن در سامانه مودیان ثبت شده و به تایید طرفین رسیده باشد. در مواردی که معامله یا قرارداد در سامانه مودیان ثبت نشده باشد، آن معامله یا قرارداد، نقدی تلقی میشود.

اما نکته قابل توجه این است که اعتبار مالیاتی مربوط به خریدهای غیرنقدی (نسبه) کالاها و خدمات در جدول اطلاعات خرید لحاظ و کسر می گردد، اما فروش های غیرنقدی (نسبه) در جدول اطلاعات فروش منظور و کسر نمی گردد. لازم به توضیح است که مالیات بر ارزش افزوده فروش های غیرنقدی (نسبه) در جدول محاسبه مانده بدهی مالیات لحاظ می شود.

وبینار نکات اظهارنامه مالیات بر ارزش افزوده
تهیه و ارائه کننده: امیر بیگی
شهریور 1403

ب) ادامه جدول اطلاعات خرید

آیا علاوه بر کسر شدن خریدهای غیرنقدی (نسیه) در جدول اطلاعات خرید کسورات دیگری منظور می شود ؟

طبق ماده ۶ قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان و (اصلاحی مصوب ۱۴۰۲/۸/۲۳ قانون تسهیل تکالیف مودیان) جمع صورتحساب های الکترونیکی صادره توسط هر مودی در هر دوره مالیاتی نمی تواند بیش تر از پنج برابر فروش اظهار شده وی در دوره مشابه سال قبل، که مالیات آن به سازمان پرداخت شده یا ترتیب پرداخت آن داده شده است، باشد. در صورتی که فروش اظهار شده مودی در دوره مشابه سال قبل که مالیات آن به سازمان پرداخت شده یا ترتیب پرداخت آن داده شده است کمتر از معافیت سالانه موضوع ماده (۱۰۱) قانون مالیات های مستقیم باشد، پنج برابر معافیت سالانه موضوع ماده اخیرالذکر ملاک عمل خواهد بود. جمع صورتحساب های الکترونیکی صادر شده در هر دوره مالیاتی برای واحدهای جدید التاسیس یا واحدهای فاقد سابقه مالیاتی نمی تواند بیش از پنج برابر معافیت سالانه موضوع ماده (۱۰۱) قانون مالیات های مستقیم باشد. صدور صورتحساب الکترونیکی بیش از حد مجاز مقرر در این ماده برای کلیه مودیان منوط به پرداخت مالیات بر ارزش افزوده متعلقه یا تعیین ترتیب پرداخت بدهی مالیاتی یا ارائه تضامین کافی خواهد بود، در غیر این صورت به صورتحساب الکترونیکی صادر شده اعتبار مالیاتی تعلق نمی گیرد.

لذا در ردیف چهارم جدول اطلاعات خرید، اعتبار مالیاتی مربوط به خریدهای نقدی مازاد بر سقف موضوع ماده (۶) >>قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان<< کسر می گردد.

وبینار نکات اظهارنامه مالیات بر ارزش افزوده
تهیه و ارائه کننده: امیر بیگی
شهریور 1403

ج) جدول اعتبار مالیاتی

چه اعتبارهایی از بابت سامانه مودیان در ردیف دوم جدول اضافه می شود ؟

۱- صورتحسابهای الکترونیکی خرید مربوط به دوره قبل که پس از فرصت ۳۰ روزه تأیید شده اند.

۲- صورتحسابهای نسبه دوره قبل که در این دوره مبلغی از آن تسویه شده است.

۳- خالص مالیات بر ارزش افزوده صورتحسابهای الکترونیکی ارجاعی مربوط به خرید (ابطالی، اصلاحی و برگشت از فروش) که تاریخ صدور صورتحساب مرجع آنها مربوط به دوره قبل و باید به مالیات بر ارزش افزوده این دوره شما اضافه گردد.

مبلغ صورتحساب الکترونیکی ارجاعی

>

مبلغ صورتحساب الکترونیکی مرجع

چه اعتبارهایی از بابت سامانه مودیان در ردیف سوم جدول قابل لحاظ (کسر می شود) می باشد ؟

خالص مالیات بر ارزش افزوده صورتحسابهای الکترونیکی ارجاعی مربوط به خرید (ابطالی، اصلاحی و برگشت از فروش) که تاریخ صدور صورتحساب مرجع آنها مربوط به دوره قبل و باید از مالیات بر ارزش افزوده خرید شما در این دوره کسر گردد.

مبلغ صورتحساب الکترونیکی مرجع

<

مبلغ صورتحساب الکترونیکی مرجع

وبینار نکات اظهارنامه مالیات بر ارزش افزوده
تهیه و ارائه کننده: امیر بیگی
شهریور 1403

ج) ادامه جدول اعتبار مالیاتی

چرا تکمیل کردن ردیف چهارم جدول اعتبار مالیاتی (مالیات و عوارض پرداختی بابت خرید و واردات نهاده های مربوط به فروش کالا و خدمات معاف) حائز اهمیت است؟

در اجرای مفاد تبصره (۲) و تبصره (۳) ماده (۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده، مالیات و عوارض پرداختی بابت خرید و واردات نهاده های مربوط به فروش کالا و خدمات معاف، بعنوان اعتبار مالیاتی قابل پذیرش نمی باشد. لذا باتوجه به اطلاعات ثبت شده برای شما در <> اظهارنامه پیش فرض مالیات بر ارزش افزوده <> بمنظور جلوگیری از جرائم موضوع مواد (۳۶) و (۳۷) قانون مزبور، توصیه می گردد که ردیف ۴ در جدول ج اظهارنامه، مجدداً مورد بررسی و در صورت لزوم اظهارنامه اصلاحی ارسال نمایید.

ماده ۳۶ قانون مالیات بر ارزش افزوده:

مودیان در صورت ارتکاب تخلفات ذیل علاوه بر پرداخت مالیات و عوارض، مشمول جریمه هایی به شرح زیر می باشند:

الف- تا زمان استقرار سامانه مودیان «موضوع قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان» عدم تسلیم اظهارنامه در هر دوره مالیاتی برای کلیه مودیان و بعد از استقرار سامانه مذکور برای آن دسته از مودیان که از عضویت در سامانه مودیان امتناع کرده اند: ده میلیون (۱۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال یا دو برابر مالیات و عوارض پرداخت نشده تا حداکثر تا پایان ماه پس از انقضای هر دوره مالیاتی، هر کدام بیشتر باشد. این جریمه علاوه بر جریمه مذکور در بند «ب» ماده (۲۲) قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان (معادل ده درصد (۱۰٪) مجموع مبلغ فروش انجام شده بدون صدور صورتحساب الکترونیکی یا بیست میلیون (۲۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال هر یک که بیشتر باشد) است که مودی به دلیل عدم ثبت نام در سامانه مودیان باید بپردازد.

وبینار نکات اظهارنامه مالیات بر ارزش افزوده
تهیه و ارائه کننده: امیر بیگی
شهریور 1403

ج) ادامه جدول اعتبار مالیاتی

ب- کتمان معامله، بیش اظهار مالیات و عوارض خرید یا کم اظهار مالیات و عوارض فروش، ثبت معامله خود به نام غیر یا معامله غیر به نام خود، استناد به اسناد صوری و هر عمل دیگری که به کم اظهار مالیات یا استرداد غیر واقعی منجر شود: **دو برابر مالیات و عوارض پرداخت نشده** تا حداکثر تا پایان ماه پس از انقضای هر دوره و در صورت تکرار تخلف قبل از دوسال، **سه برابر مالیات پرداخت نشده**.

ج- دریافت مالیات و عوارض توسط اشخاص غیر مجاز: **دو برابر مالیات و عوارض دریافتی**.

ماده ۳۷ قانون مالیات بر ارزش افزوده:

تاخیر در پرداخت مالیات ها و عوارض موضوع این قانون در مواعید مقرر با رعایت مفاد ماده (۱۹۱) قانون مالیات های مستقیم (تمام یا قسمتی از جرایم مقرر در این قانون بنا به درخواست مودی با توجه به دلایل ابرازی مبنی بر خارج از اختیار بودن عدم انجام تکالیف مقرر و با در نظر گرفتن سوابق مالیاتی و خوش حسابی مودی به تشخیص و موافقت سازمان امور مالیاتی کشور قابل بخشوده شدن می باشد) ، موجب تعلق جریمه ای به میزان **دو درصد (۲٪) در ماه**، نسبت به مالیات و عوارض پرداخت نشده و مدت تاخیر از زمان انقضای مهلت تسلیم اظهارنامه یا سررسید پرداخت مالیات و عوارض، هریک که مقدم باشد، خواهد بود.

تبصره- چنانچه مودی **خارج از اراده خود** امکان پرداخت مالیات و عوارض موضوع این قانون را در مواعید مقرر نداشته باشد، می تواند به هیات های حل اختلاف مالیاتی اعتراض نماید. در صورتیکه ادعای مودی با ارائه اسناد و مدارک مثبته در هیات های حل اختلاف مالیاتی پذیرفته شود، جریمه مذکور بخشیده می شود.

وبینار نکات اظهارنامه مالیات بر ارزش افزوده
تهیه و ارائه کننده: امیر بیگی
شهریور 1403

(ج) ادامه جدول اعتبار مالیاتی

چرا تکمیل کردن ردیف پنجم این جدول (مالیات و عوارض پرداختی بابت خرید نهاده های تملک دارایی سرمایه ای (عمرانی) موجب جلوگیری از جرائم می شود؟

ماده ۸ قانون مالیات بر ارزش افزوده:

تبصره ۱- مالیات و عوارض خرید نهاده های مربوط به طرح های تملک دارایی های سرمایه ای (عمرانی) دولت قابل استرداد نیست و جزء بهای تمام شده دارایی های مزبور منظور میگردد.

ماده ۲۶ قانون مالیات بر ارزش افزوده

تبصره ۴ الف- مالیات و عوارضی که شرکت ملی نفت ایران برای خرید نهاده های مورد نیاز جهت طرح های تملک دارایی های سرمایه ای پرداخت میکند، قابل استرداد یا تهاتر نمی باشد. شرکت یادشده مجاز است مبالغ مزبور را به عنوان بخشی از بهای تمام شده دارایی های فوق الذکر منظور نماید. سایر مالیات و عوارضی که شرکت مزبور برای مصارفی غیر از تملک دارایی های سرمایه ای پرداخت میکند، با رعایت مقررات، به عنوان اعتبار مالیاتی آن شرکت منظور میگردد. اعتبار یادشده با تایید سازمان قابل تهاتر با بدهی مالیاتی آن شرکت یا سایر شرکت های تابعه وزارت نفت می باشد.

وبینار نکات اظهارنامه مالیات بر ارزش افزوده
تهیه و ارائه کننده: امیر بیگی
شهریور 1403

د) جدول محاسبه مانده بدهی مالیات

لازم به توضیح است که **ردیف اول** (مالیات و عوارض فروش کالا و ارائه خدمات نقدی و نسیه) و **ردیف دوم** (مالیات و عوارض خرید قابل کسر از مالیات و عوارض فروش) این جدول نتیجه اطلاعات جدول الف و جدول ج می باشد که عیناً منتقل می گردد.

یادآوری

در خاطرتون باشه در توضیحات جدول ب (اطلاعات خرید) خدمتون عرض کردم که وجه تمایز نسیه بودن اطلاعات فروش با اطلاعات خرید در این است که مالیات و عوارض فروش کالاها و ارائه خدمات (نسیه) در دوره جاری که وجه آن دریافت نشده است می بایست در **ردیف سوم** جدول محاسبه مانده بدهی مالیات مندرج گردد.

چرا در ردیف چهارم جمع بدهی مالیات و عوارض صورتحسابهای الکترونیکی فروش دوره قبل در دوره جاری می بایست کسر گردد؟

۱- صورتحسابهای الکترونیکی فروش که صورتحساب مرجع آنها در دوره قبل بوده و در **این دوره ابطال شده** است.

۲- خالص مالیات و عوارض فروش بابت **صورتحسابهای الکترونیکی ارجاعی** (اصلاحی و برگشت از فروش) که **تاریخ صدور صورتحساب مرجع آنها مربوط به دوره قبل بوده** و باید از مالیات و عوارض فروش شما در این دوره کسر گردد.

مبلغ صورتحساب الکترونیکی ارجاعی

<

مبلغ صورتحساب الکترونیکی مرجع

وبینار نکات اظهارنامه مالیات بر ارزش افزوده
تهیه و ارائه کننده: امیر بیگی
شهریور 1403

(د) ادامه جدول محاسبه مانده بدهی مالیات

۳- بخش **نسبه** مربوط به صورتحساب های دوره قبل که **با تأخیر** در این دوره تأیید شده اند. (در این ردیف اجازه داده می شود که اگر خریدار بعد از مهلت ۳۰ روزه صورتحساب الکترونیکی را تأیید کرده باشد، چونکه باید نسبه تلقی بشود بعنوان کاهنده درج کند)

۴- **پرداخت های** دوره قبل که در این دوره **ابطال** شده اند.

چرا در ردیف پنجم جمع بدهی مالیات و عوارض صورتحسابهای الکترونیکی فروش دوره قبل در دوره جاری می بایست اضافه گردد؟

۱- خالص مالیات و عوارض فروش بابت صورتحسابهای الکترونیکی ارجاعی (اصلاحی) که تاریخ صدور صورتحساب مرجع آنها مربوط به دوره قبل بوده و باید به مالیات و عوارض شما در این دوره اضافه شود.

مبلغ صورتحساب الکترونیکی ارجاعی

>

مبلغ صورتحساب الکترونیکی مرجع

۲- صورتحسابهای الکترونیکی فروش مربوط به دوره قبل که **عدم احتساب** بوده اند و در این دوره احتساب شده اند.

۳- بدهکاری ناشی از ابطال صورتحسابهای الکترونیکی حق عملکرد، که بدهکاری فروشنده صورتحساب مادر را به اندازه بدهی آمر در صورتحساب مجازی افزایش می دهد.

وبینار نکات اظهارنامه مالیات بر ارزش افزوده
تهیه و ارائه کننده: امیر بیگی
شهریور 1403

(د) ادامه جدول محاسبه مانده بدهی مالیات

ردیف ششم: مالیات بر ارزش افزوده متعلقه دوره جاری که حاصل تمامی اقدامات ردیف یکم تا پنجم می باشد.

آیا ردیف هفتم که مربوط به اضافه کردن بدهی به تعویق افتاده از دوره قبل (جدول (ه) دوره زمستان ۱۴۰۲) در این دوره هم کاربرد دارد ؟

خیر، باتوجه به اینکه کاربرد جدول (ه) برای مواردی همچون تأیید نشده بودن صورتحساب نسبه و رخ دادن حد مجاز ماده ۶ بود، در این دوره کاربردی ندارد.

نکته

چنانچه اعتبار دوره زمستان شما، به اظهارنامه دوره بهار در ردیف هشتم (اضافه پرداختی مالیات او عوارض انتقالی از دوره قبل بابت اظهارنامه در موعد مقرر) منتقل نشده بود، می توانید در اسرع وقت اظهارنامه اصلاحی تسلیم نمایید.

ردیف نهم مربوط به کدام مودیان مشمول است ؟

طبق تبصره یک ماده ۱۷ سازمان میتواند تمام یا برخی از مودیان مشمول این قانون (مثل دفاتر اسناد رسمی) یا مشتریان آنها را مکلف کند مالیات و عوارض متعلقه را همزمان با صدور صورتحساب به حساب سازمان واریز نمایند.

وبینار نکات اظهارنامه مالیات بر ارزش افزوده
تهیه و ارائه کننده: امیر بیگی
شهریور 1403

(د) ادامه جدول محاسبه مانده بدهی مالیات

آیا پرداختی های علی الحساب از بابت افزایش حد مجاز دوره جاری لحاظ می گردد ؟

بله، اینگونه پرداختها در ردیف دهم همین جدول از مالیات و عوارض پرداختی کسر می گردد.

آیا مالیات و عوارض فروش نسبه کالا و ارائه خدمات بابت دوره های قبل که هنوز تسویه نشده است در ردیف یازدهم چه کاربردی دارد ؟

این ردیف جنبه آماری دارد و در محاسبات استرداد صرفاً لحاظ خواهد شد.

با تقدیم احترام

امیر بیگی